

ویژه کارکنان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی و روستا

عواقب ناشی از خشکی دریاچه‌ها به ویژه دریاچه ارومیه

انسان امروزه در مقایسه با نیاکان خود و سایر موجودات زنده از موجودی مغلوب به موجودی غالب بر طبیعت تبدیل شده است و روز به روز بر دامنه تأثیرات او بر محیط زیست افزوده می‌شود. برای مثال بهره برداری بیش از حد از منابع آب و خاک و مانند آن، از جمله تغییراتی است که بر هم خوردن تعادل زیستی دریاها و دریاچه‌ها، انهدام و تخریب رویش‌های گیاهی، فرسایش خاک، آلودگی آب، بیابان زایی و نابودی حیات جانوری را به دنبال خواهد داشت و تغییرات اقلیمی نیز به گستردگی تخریب‌ها، دامن می‌زند. به طور کلی فعالیت‌های انسانی اعم از کشاورزی، صنعتی، خدماتی، حمل و نقل و غیره هر کدام به نوعی موجب برهم خوردن تعادل موجود در محیط زیست می‌گردند. بدین معنی که انسان یا از طریق برهم زدن نظم اکوسیستم‌ها موجبات تخریب محیط را فراهم می‌آورد و یا این که با تخلیه مواد آلوده کننده در آن، سلامت خود و سایر موجودات را به خطر می‌اندازد. سال‌ها مسائل محیط زیستی و آبی کشور با ضعف مدیریت و برنامه ریزی مدیران همراه گشته بود که زمینه را برای بروز انواع مسائل حاد محیط زیستی مؤثر در سطح ملی و منطقه‌ای بوجود آورده است. نمونه بارز این امر دریاچه ارومیه است، دریاچه ارومیه با تمام ویژگی‌های بوم‌شناسی و اقتصادی اش، به عنوان میراث طبیعی، واجد خصوصیتی است که آن را در سطح منطقه‌ای بی‌همتا کرده است. این دریاچه کارکردهای متنوع و قابل شایانی دارد اما با این وجود به دلیل ضعف مدیریت و تغییرات اقلیمی با معضلات بی‌شماری مواجه شده بود.

کارکردهای این دریاچه را می‌توان به اختصار تحت عناوین ذیل نام برد:

* حمایت از تنوع زیستی؛ شوری فرا اشباع آب دریاچه، زمینه را برای رشد و زایش آرتیمیا (نوعی جاندار سخت پوست آب‌های شور) که غذای فلامینگو، مرغابی و پرندگان کنار آبچر است، فراهم می‌کند. جمعیت قابل توجهی از این پرندگان در این دریاچه زادآوری می‌کنند. در تالاب‌های اقماری نیز شمار زیادی از پرندگان آبی مهاجر و زمستان‌گذران حضور دارند. در جزایر دریاچه نیز شماری از پستانداران در معرض خطر، همانند گوزن زرد و قوچ ارمنی زندگی می‌کنند.

* تعدیل آب و هوا؛ گستره پهناور دریاچه ارومیه به تعدیل خُرده اقلیم منطقه (درجه و نم هوا) کمک می‌کند که این ویژگی وضعیت مناسبی را برای کشاورزی منطقه فراهم کرده است. نم موجود در هوا نیز از پیدایش و پخش گرد و خاک در منطقه جلوگیری می‌کند.

